

Jord – fundamentet for god plantevækst

Jord er afgørende for, at de fleste planter kan gro. Jord er en kompleks sammensætning af forskellige partikler, herunder en blanding af sand, grus, humus og måske vigtigst ler. Det er netop på lerpartiklerne, at næringssaltene sidder. Samtidig er lerpartiklerne medvirkende til at vand tilbageholdes i jorden, så planterne kan nå at glæde af det. Der findes mange forskellige lerpartikler, men fælles for dem er at de er meget små. Det betyder dog også at jorden ikke kan bestå udelukkende af ler, da leret vil danne en uigennemtrængelig masse, hvor hverken vand eller plantens rødder kan trænge igennem.

For at jorden har en god struktur og sammensætning er det bedst med en blanding af ler, silt, sand, grus og småsten, hvilket også giver mulighed for at regnorme kan transportere organisk materiale fra overfladen og ned i jorden til gavn for planterne. Humus, der primært består af nedbrudte planterester, er en vital komponent i jordens frugtbarhed. Denne mørke substans forbedrer jordens struktur ved at øge dens evne til at holde på vandet og tilføje vigtige næringsstoffer til planterne.

Vand er afgørende for planternes vækst. Planterne absorberer vand gennem deres rødder, og det fungerer som transportmiddel for næringsstoffer fra jorden til planten. Samtidig hjælper vand med at nedbryde organiske materialer, hvilket gør næringsstoffer mere tilgængelige for planterne.

Dertil kommer bakterier, der udgør en skjult verden i jorden, hvor mikroorganismer arbejder for at understøtte plantelivet. Nogle bakterier er afgørende for kvælstofbinding, hvilket gør atmosfærisk kvælstof tilgængeligt for planter. Andre bakterier er involveret i nedbrydning af organisk materiale og frigivelse af næringsstoffer.

Samspillet mellem sedimenter, næring, regnorme, vand, humus og bakterier kan medvirke til at gøre jorden til det frugtbare fundament for plantevækst.

I Vestjyllands sandede jorde er hulrummene mellem sandkornene så store at vandet siver ned til grundvandet, så hurtigt at planterne ikke når at suge vandet op. Samtidig er der ikke noget ler, som næringsstoffer kan binde sig til, og det medvirker til at de sandede jorde er vanskelige at dyrke. Derimod er den fede morænejord med højt lerindhold i det østlige Danmark næsten optimal til dyrkning af afgrøder. Det er istidens gletsjere, der har aflejret den næringsrige morænejord i det østlige Danmark, mens det er smeltevand fra gletsjere, der har aflejret sand i det vestlige Jylland.

Ønsker du at læse mere om jord, så se [her](#).